

STĽPČEK

Niekedy sa nás zmocní zvláštny pocit, že to, čo vidíme, počujeme, prežívame tu už raz bolo. „Dějà vous“. Takýto pocit som zažila pred niekoľkými dňami, keď som si z knižkupectva prišla novú knižku a začala sa do nej. Akoby text nesledovali moje oči. Akoby som počula autorkin hlas, ako rozpráva o svojom živote. O dievčatku s bielou mašľou, rodičoch a starých rodičoch, sfahovaní z miesta na miesto, detských spomienkach na krutosť päťdesiatych rokov, o dospievaní a vzťahoch, ale aj rozchodoch, o literatúre a nutnosti klásť myšlienky na papier. O láske detskej, ženskej, mileneckej, materinskej, ale aj k tvorom s nemou tvárou, ku kvetom a stromom. A o všeličom inom, čo sa dni, mesiace a roky zapisujú do ľudskej pamäte až nastane čas, keď sa derie na povrch. „Čo nie je napísané, akoby nebolo,“ vyznáva sa autorka. A inde zas: „Tak si dopredu udeľujem licenciu najvyššej subjektivity, zároveň však predpokladám, že to subjektívne zapadne do objektívneho sveta a bude to zrozumiteľné aj pre nezainteresovaného čitateľa... Autobiografia ako moja ruka ukazujúca na mňa. Nástraha všetkými smermi. Dohnúť a von.“

Áno, pri listovaní novej knihy som zreteľne počula hlas Mily Haugovej, jednej z našich najvýznamnejších poetiek. Ako mi pred niekoľkými rokmi rozprávala svoj životný príbeh. V rodičovskom dome v Zajačej Doline pri Leviciach, v jeden krásny jarný deň. Na moju žiadosť aj o tom, ako začiatkom 60. rokov študovala na našej škole. Bola to pre ňu síce z núde cnosť, veď milovala literatúru a jazyky, ale napriek tomu sa do popredia derú len pekné spomienky, na priateľov, učiteľov, aj „na cvičenia z pedológie na Kalvárii, v bývalých cirkevných objektoch, ktoré trvali niekedy aj päť hodín, kým sa čiastočky pôdy usadili, medzitým som mohla čítať, alebo sa dalo na Kalváriu vytrátiť na prechádzku so zelenookým, placho šarmantným spoližikom...“

Mila Haugová si nastavila **Zrkadlo dovnútra**. Oplatí sa pozrieť doň spolu s ňou. Dôverne ju spoznáme, ale možno nájdeme aj čosi viac. Pretože, ako vraví: „Nepísala by som, keby som neverila na silu napísaného, na silu slova...“

K. POTOKOVÁ

„Kniha je sekerou na ľad zamrznutého mora našich duší.“ (Franz Kafka)

O poľovníctvo majú väčší záujem dievčatá!

Slovensko patrí medzi štáty s riadeným a vyspelým poľovníctvom. Na SPU sa realizuje výučba poľovníctva ako fakultatívnej disciplíny od konca päťdesiatych rokov, ako výberového predmetu od roku 1965. Na to, ako je v súčasnosti vnímané poľovníctvo, poľovná zver, aký by mal byť poľovník a poľovnícka etika, sme sa spýtali doc. Ing. JOZEFA GAŠPARÍKA, CSc., vedúceho Katedry hydinárstva a malých hospodárskych zvierat FAPZ.

„Naša krajina má bohatú poľovnícku históriu, disponuje mnohými vzdelanými odborníkmi z lesného hospodárstva. Poľovníctvo sa stáva neoddeliteľnou súčasťou starostlivosti o krajinu a je nevyhnutné vnímať ho ako zložku ľudskej činnosti, udržiavajúcu rovnovážny stav v konkrétnom ekosystéme. Treba si uvedomiť, že okrem trvalo udržateľného je len jediná alternatíva hospodárenia - trvalo neudržateľné so všetkými dôsledkami. Celá činnosť našej katedry je v záujme ochrany prírody a zachovania biodiverzity,“ hovorí doc. J. Gašparík.

Výučba poľovníctva

Všeobecne sa predpokladá, že o predmet poľovníctva sa zaujímajú najmä chlapi. Je však pozoruhodné, že na SPU si ho vyberajú väčšinou dievčatá. Podľa vedúceho katedry hlavným dôvodom je najmä súčasný systém založený na získavaní kreditov, ale zrejme aj to, že pre mnohých študentov je to atraktívny predmet, ktorý sa navyše relatívne dobre učí. „Pravda je, že len málokto sa v poľovníctve aj profesijne uplatní. Ale myslím si, že tí, čo majú o problematiku vážny záujem, sú často mimoriadne zruční a stanú sa veľkým prínosom pre poľovníctvo,“ dodáva.

Lov zveri

Pod pojmom poľovníctvo si ľudia väčšinou predstavujú lov zveri. „Žiaľ, je to tak,“ súhlasí odborník. „Mnohí vnímajú poľovnú zver iba ako producenta ekonomicky zaujímavej hmoty. Predovšetkým je to však ekologický a kultúrny doplnok našej krajiny, obnoviteľné národné bohatstvo, ktoré musia

poľovníci obhospodarovať na základe biologických a prírodoochranských zákonitostí. Automaticky sem patrí ochrana ohrozených druhov, starostlivosť o poľovnú a nepoľovnú zver, jej ochrana pred nepriaznivými vplyvmi vrátane vplyvu škodlivých živočíšnych druhov a negatívneho vplyvu človeka, reintrodukcia, t.j. znovuzazverenie revíru pôvodným druhom zveri, ktorá sa tam už nenachádza, až po zastupovanie úlohy predátora v krajine za podmienky prísneho dodržiavania optimálnych prípustných stavov zveri, prirodzenej selekcie s dodržaním všetkých zákonných noriem, poľovníckych tradícií a etického prístupu k lovu,“ vysvetľuje doc. Gašparík. Dnešný, najmä mestský človek, sa podľa neho natoľko vzdialil od prírody, že mnohé zákonitosti a základný význam lovu nepozná a ani nechápe. Podotýka, že medvediu službu poľovníctvu robia často aj médiá, ktoré prinášajú názory o nemorálnosti a nepotrebnosti lovu zveri. Zdôvodňujú to tým, že treba ponechať prírodu samu na seba, resp., že sa so všetkým vyrovná sama. „Pod vplyvom tisícročnej ľudskej činnosti sú ekosystémy také narušené, že príroda sa nedokáže sama vyrovnáť s procesmi. Preto do nich musí aktívne vstupovať človek – poľovník. Nositelia opačných názorov sú väčšinou samozvaní ochrancovia prírody a pseudoekológovia. Je nevyhnutné, aby sa na minimum zmenšili trecie plochy medzi poľovníkmi na jednej strane, vlastníkami pozemkov - poľnohospodármi, lesníkmi, rybármi na strane druhej a jednostranne protipoľovnícky zameranými ochrancami prírody

(Dokončenie na 2. str.)

JEDINÁ OTÁZKA

študentom SPU: Ako často využívate služby Slovenskej poľnohospodárskej knižnice?

Zuzana (krajinné inžinierstvo FZKI):

Do knižnice chodím rada, z Tulipánovej ulice to mám len na skok. Páči sa mi, keď môžem blúdiť medzi regálmi a vybrať si náhodne. V mnohých knižniciach sa stráca čaro osobného kontaktu s knihou. V našej je množstvo zaujímavých publikácií, ale aj časopisov, kde nájdem inšpirácie a moderné trendy pre úpravu priestora. Občas si požičiavam aj beletriu. Som rada, že v univerzitnej knižnici sa dá aj relaxovať. Veľmi som si obľúbila priestory na posedenie s priateľmi, alebo debatu o literatúre v átriu vo vnútri budovy, ktoré už v súčasnosti slúži aj ako výstavný priestor. A plusom je aj to, že vytvára podmienky pre zdravotne postihnutých ľudí.

Eva (environmentálne manažérstvo FEM):

Do knižnice nechodím pravidelne, navštevujem ju, len keď potrebujem nejaké materiály do školy, najmä odbornú literatúru pre seminárnu prácu. Odrádza ma, že je ďaleko od univerzity a nie vždy nájdem knihy v rámci povinnej literatúry. Ocenila by som viac exemplárov z každého diela. Čo je však skvelé, že objednávku môžem podať cez internet. Tým si ušetrim čas, ktorý by som tam musela stráviť čakaním a hľadaním titulu.

MAREC – MESIAC KNIHY

Zuzana (udržateľné poľnohospodárstvo FAPZ):

Väčšinou som nútená prečítať si každý druhý týždeň jednu knihu v rámci povinnej literatúry a práve vtedy využívam služby knižnice. Zabezpečiť si odbornú literatúru pre môj študijný odbor nie je zložité, len občas sa mi stalo, že už bola kniha požičaná a musela som čakať. Osobne mi to však neprekáža. Pre mňa je podstatné, že vždy, keď som potrebovala pomoc od zamestnancov, boli ochotní a milí.

Laco (environmentálne manažérstvo FEM):

Študujem síce už druhý rok, ale do univerzitnej knižnice chodím len občas, pretože využívam knižničné služby vo svojom rodnom meste. Doteraz som tam však vždy našiel potrebné knihy. Uvítal som aj otvorenie novej študovne anglickej ekonomickej literatúry, kde je vyše 350 titulov a verím, že sa bude rozrastať aj o ďalšie. Páči sa mi, že vždy, keď tam zájdem, majú otvorené, vďaka vládnemu dobrému prostrediu a ešte som sa nestretol s nepríjemným prístupom zamestnancov. Práve naopak, vždy mi ochotne pomohli. Jediný nedostatok knižnice vidím v tom, že je ďaleko od hlavnej budovy školy.

Ondrej (poľnohospodárska technika TF):

Keďže študujem externe a do Nitry cestujem len na prednášky a semináre, do knižnice chodím iba sporadicky. Zvyčajne na začiatku semestra, keď chcem preskúmať študijný materiál. Ako prvák som mal ilúzie, že v knižnici nájdem množstvo technickej literatúry. Avšak počet titulov je limitovaný, a keďže ich „zháňajú“ aj ostatní študenti, viem, že potrebné knihy tam nenájdem. Samozrejme, knihy si medzi sebou požičiavame a časť, ktorú potrebujeme, skopírujeme. Sú to však pre študentov zbytočné náklady. Našťastie, dnes je už veľa odborných článkov aj na internete, a to je veľký prínos. Veľmi ľutujem, že knižnica je „od ruky“. Často máme dvojhodinovú prestávku medzi prednáškami, ten čas by som využil na štúdium rôznej literatúry, novin a podobne. Avšak cestovať pol hodinu tam a naspäť, je maximálne nepraktické.

RENÁTA CHOSRAVIOVÁ

KALENDÁRIUM

6. 3. 1430 - z iniciatívy cisára Žigmunda založili **bratislavskú mincovňu**, v ktorej majster Leonard Pertl začal raziť denáre s označením LP (iniciálky tamojšieho peňažného združenia Liga Posoniensis). Spočiatku bola umiestnená vo dvore Starej radnice, neskôr v budove Academie Istropolitany.

7. 3. 1756 - narodil sa **Joseph N. Niepce**, francúzsky vynálezca prvého princípu fotografie (heliografie).

8. 3. - **Medzinárodný deň žien**

8. 3. 1817 - narodil sa maliar, sochár, prírodovedec a pedagóg **Jozef Božetech Klemens**, autor viacerých oltárnych obrazov a portrétov slovenských národovcov. Ako vynálezca pracoval na stroji poháňanom teplým vzduchom, vynikal aj ako mineralóg a botanik.

10. 3. 1940 - zomrel ruský spisovateľ **Michail A. Bulgakov**, jeden z najvýznamnejších autorov 20. storočia. Vyštudoval medicínu, no lekárom bol len krátky čas. Živil sa ako novinár, konferencier, asistent réžie v divadle MCHAT v Moskve. Od konca 30. rokov nesmel publikovať. Vrcholné diela: Divadelný román a Majster a Margaréta.

Partnerstvo v projekte Eureka

strana 2

Partnership within the Eureka Program page 2

Sušené ovocie je dar prírody

strana 2

Dried Fruit – Nature's Gift page 2

Valentínska kvapka krvi

strana 3

St. Valentines Day Blood Drop page 3

Sušené ovocie je dar prírody

Sušenie patrí medzi najstaršie spôsoby konzervovania ovocia aj zeleniny. Najstaršia, najjednoduchšia a dodnes najobľúbenejšia technika je sušenie na slnku, aj keď trvá zo všetkých najdlhšie. Ovocie vysušené týmto spôsobom má zlatistý priehľadný vzhľad a vynikajúcu chuť. V súčasnosti sa však väčšina plodov pre obchodnú sieť už suší v teplovzdušných sušiarňach. Aké sú plusy a mínusy sušenia ovocia, sme sa spýtali Ing. ANDREY MENDELLOV, PhD., z Katedry skladovania a spracovania rastlinných produktov FBP.

Na Strednom východe sušili figy, datle a marhule na slnku už pred päťtisíc rokmi. Sušené plody ruže šípovej ordinoval svojim pacientom už Hippokrates, ich blahodarné pôsobenie opisuje aj anglosaský herbár z 11. storočia. V stredovekých európskych kláštoroch sušili ovocie, napr. jablká, už aj v teplej peci či na kamenných podlahách vetranych miestností pokrytých slamou. Ľudia ho konzumovali v každom ročnom období, najmä počas chladných dlhých zimných večerov ako zdroj výživy a rýchlej energie.

„Sušené ovocie je rovnako užitočné ako čerstvé a má veľmi vlnu plavosť. Je vynikajúcou sladkou maškrtou, nabíja energiou, stará sa o prísun vitamínov, podporuje trávenie, funguje ako prirodzené preháňadlo. Vysoký podiel vlákniny zlepšuje trávenie a odstraňuje zápchu. Obsahuje vysoké množstvo jednoduchých cukrov glukózy a fruktózy (60 až 70 %). Sú to ľahko stráviteľné cukry, preto z konzumácie sušeného ovocia nehrozí riziko príberania na hmotnosť ako z rafinovaných cukrov. Sušené ovocie je veľmi výživné a v porovnaní s čerstvými plodmi obsahuje troj- až štvornásobne vyššie koncentrácie niektorých vitamínov a minerálov. Žiaľ, neplatí to pre vitamín C, ktorý sa pri sušení pod vplyvom vyšších teplôt rozkladá,“ hovorí Ing. A. Mendelov.

Ako sušiť ovocie?

Treba používať iba kvalitné zdravé ovocie, nesmie byť otlčené, nahnité a inak poškodené. „Pred sušením sa ovocie zväčša zbaví nepoužiteľných častí, ako sú jadrovníky a kôstky. Pre zachovanie peknej svetlej farby sa ovocie pred sušením namáča do roztoku organických kyselín. Najlepšia je kyselina askorbová, ktorá ho ochráni pred enzymatickou činnosťou a zároveň negatívne neovplyvní chuť sušeného ovocia,“ vysvetľuje Ing. Mendelov.

že byť v závislosti od veľkosti zariadenia 5 až 30 kusov. Veľko sušičky uzatvára sušiaci priestor a zabezpečuje správnu cirkuláciu teplého vzduchu vo vnútri spotrebiča. Vzduch je hnaný ventilátorom cez výhrevné teleso do priestoru síť. Tu prúdi od krajov do stredu tak, aby bol zaistený rovnomerný prechod nad všetkými sítami, aj odvádzanie prehriateho a vlhkého vzduchu priechodmi vo veku,“ dozvedáme sa.

Aby mal človek z konzumácie príjemný pôžitok, kvalitne vysušené ovocie nesmie byť pripálené alebo tvrdé, ale vláčne, so zodpovedajúcou vôňou čerstvého ovocia.

Správne skladovanie

Pozornosť musíme venovať aj správnej skladovaniu sušeného ovocia, aby nedošlo k jeho nežiadúcemu znehodnoteniu. Základom je, že surovina musí byť dostatočne a rovnomerne usušená v celej vrstve. K baleniu pristupujeme až po dokonalom vychladnutí. V domácich podmienkach balíme sušené ovocie do plátenných vreciek, papierových vrecúšok, alebo sklenených, dobre uzatvárateľných pohárov. Skladovacia miestnosť má byť chladná, suchá a tmavá. Uskladnený výrobok pravidelne skontrolujeme, či neabsorbujú vzdušnú vlhkosť a nevytvárajú sa tak podmienky pre rozvoj vláknitých mikroskopických húb.

„Aby sa ovocie počas skladovania nekazilo, veľkovýrobcom produkt po vrchove konzervujú. Najbežnejšie používané konzervačné látky sú na báze kyseliny sorbovej a siričitej. Kyselina sorbová a jej soli sú jedným z najbezpečnejších konzervantov - niektorí odborníci ich dokonca považujú za látky užitočné pre imunitu. Oxid siričitý a siričitany majú už horšiu povest. Citlivým jedincom môžu spôsobovať bolesti hlavy, žalúdočné problémy alebo kožné alergické reakcie, preto sa týmto ľuďom odporúča, aby ošetrované ovocie pred konzumáciou opláchl,“ uzatvára Andrea Mendelová.

RENÁTA CHOSRAVIOVÁ

O poľovníctvo majú väčší záujem dievčatá!

(Dokončenie z 1. str.)

na strane tretej. Emotívne podmienené protipoľovnícke aktivity verejnosti nemôžu prospievať ani poľovníctvu, ani záujmom ochrany prírody. Štát má na chove optimálnych, normovaných stavov zveri záujem. Lov, ktorý je len záverečnou časťou chovateľského úsilia poľovníkov, má dnes svoje mravné opodstatnenie, iba ak ho chápeme ako optimálne využívanie trvalo obnoviteľného bohatstva,“ upozorňuje doc. Gašparík. Základy poľovníckej etiky teda spočívajú v tom, že lov musí predovšetkým slúžiť prírode. Príležitosť podrobnejšie poznať lov, majú len ľudia viazaní svojou činnosťou na prírodu, predovšetkým profesionálni lovcia a poľovníci z povolania a zo záľuby.

Aký by mal byť poľovník?

„Poľovník je, alebo by mal byť, človek

hlbavý, zamýšľajúci sa nad prírodou a výkonom práva poľovníctva,“ cituje doc. Gašparík už nežijúceho vysokoškolského pedagóga doc. Ing. Pavla Hella, CSC., ktorý v 50-tych rokoch začal s výučbou poľovníctva na Katedre zoológie. A vzápätí slovami známeho nemeckého básnika Hermanna Lönsa prirovnáva poľovníctvo k pozeraniu, načúvaniu, vďachovaniu voľnej prírody, kochaniu sa v jej krásach, včítania sa do zveri, starostlivosti o ňu, a len potom jej lovu. „Teda poľovníctvo je – alebo by malo byť – v prvom rade „nadšťačiou“ v prírode,“ konštatuje doc. Gašparík. Podotýka, že

strieľanie samo o sebe poľovníka nerobí. A na záver sa s nami rozlúčil opät slovom Lönsa: „Kto nič iné nevie, nech radšej zostane doma. Ale kto sa teší zo zveri a lesa, aj keď to neblýska a nebúcha, a kto najviac v prírode prebýva v dobe hájenia, keď pole a les sú zamrzuté a zaviate, keď je málo potravy a nad zverou sa blíží smrť, a kto ju vtedy ochraňuje - je poľovník sám. Ochrantom a chovateľom môže byť len poľovník!“

RENÁTA CHOSRAVIOVÁ

Viac o význame lovu čítajte v e-prílohe na www.polnohospodar.sk

Za viac ako štyri desaťročia svojej pedagogicko-výchovnej a vedeckovýskumnej činnosti vychovala Katedra hydinárstva a MHZ SPU v Nitre viac ako 6-tisíc absolventov predmetu poľovníctvo. Okolo 150 študentov spracovalo svoje diplomové práce z uvedenej disciplíny. S mnohými prácami sa študenti prezentovali na konferenciách ŠVČ doma i v zahraničí. V rámci vedeckovýskumnej činnosti katedry úspešne spolupracuje s partnerskými univerzitami, najmä TU vo Zvolene, UVLF v Košiciach a výskumnými ústavmi vo Zvolene a v Nitre. Do učebných plánov bola nedávno zaradená nová disciplína farmové chovy zveri.

V roku 1999 KHAMHZ získala bažantnicu v Dvorčanoch pri Nitre, ktorá slúži pre potrebu praktickej výučby a čiastočné riešenie výskumu. V roku 2000 bola na katedre zriadená Rehabilitačná stanica pre chov dravcov, ktorá okrem záchrany dravých vtákov slúži aj pre aktivity sokoliarov z radov študentov SPU.

Zapojili sa do projektu Eureka

Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja v tomto roku vstúpila do medzinárodného projektu Eureka, ktorý má už sedemročnú tradíciu. Zameriava sa na modulové vzdelávanie študentov v oblasti rozvoja vidieka a organizuje sa každý rok v inom štáte.

V dňoch 28. a 29. januára sa na fakulte konal medzinárodný workshop, na ktorom sa zúčastnili hostia z participujúcich univerzít z Fínska (Dr. Petri Kainulainen, Savonia University, Dr. Ulla Asikainenová a Dr. Liisa Timonenová, North Karelia University) a Holandska (Dr. Christ Tielemans a Dr. Jos Wesselink, University HAS den Bosch). Nováčikmi boli hostia zo Západomaďarskej univerzity v Mosonmagyaróvári, Dr. Judit Hegyiová, Dr. Imre Tell a Dr. Károly Nagy, pre ktorých bola účasť na workshope príležitosťou oboznámiť sa s cieľmi a priebehom práce kolegov z univerzít, zapojených do projektu.

Ako nás informovala doc. Eleonóra Marišová, prodekanka FEŠRR, pre fakultu je partnerstvo v projekte Eureka veľkou výzvou, nakoľko vytvorí priestor pre zahraničných, ale aj vlastných študentov, participovať na prednáškach odborníkov zo zahraničia v oblasti rurálnych inovácií, kvality života na vidieku, tvorby projektov a poradenstva pre podnikateľov na vidieku.

Účastníci o projekte:

Ulla Asikainenová a Liisa Timonenová z Fínska: Naša univerzita sa zaoberá aplikovanými vedami a má štyrikrát viac študentov. Stála pri zrode Eureka

modulu, ktorý je z hľadiska jeho medzinárodnej dimenzie veľmi dôležitý pre hodnotenie našej inštitúcie. Teší nás, že SPU sa zapojila do medzinárodného konzorcia a prijala úlohu zorganizovať pobyt pre študentov a pedagógov z partnerských univerzít. Toto je pridaná hodnota, lebo doteraz sme nemali partnera zo Slovenska.

Joss Wesselink a Christ Tielemans z Holandska: Naša inštitúcia sa zaoberá aplikovanými vedami, poskytuje bakalárske a inžinierske vzdelanie. Modul Eureka bol pre nás veľmi vhodný, pretože študenti sú povinní absolvovať mesačný pobyt v zahraničí a práve tento projekt im umožňuje vycestovať vždy do inej krajiny. Vitáme spoluprácu s FEŠRR a veríme, že bude prínosom pre obe participujúce univerzity. -rch-

Zabezpečiť dostatok kvalifikovaných učiteľov cudzích jazykov

Katedra odborného jazykového vzdelávania FEM sa podieľa na realizácii národného projektu pod názvom Vzdelávanie učiteľov základných škôl v oblasti cudzích jazykov v súvislosti s Koncepciou vyučovania cudzích jazykov na základných a stredných školách. Riešiteľom projektu, financovaného z prostriedkov Európskeho spoločenstva, je Štátny pedagogický ústav.

Cieľom riešiteľov je do piatich rokov doplniť vzdelanie 4932 učiteľom 1. stupňa ZŠ v anglickom, nemeckom, francúzskom, ruskom, španielskom alebo talianskom jazyku a 203 učiteľom 2. stupňa ZŠ rozšíriť kvalifikáciu o pedagogicko-psychologické základy a didaktiku cudzieho jazyka pre žiakov mladšieho školského veku.

Podľa novej koncepcie vyučovania cudzích jazykov na ZŠ a SŠ, ktorú schválila vláda SR v septembri 2007, musia do troch rokov všetky základné školy ponúknuť prvý cudzí jazyk už od 3. ročníka. Riaditelia škôl sa tak ocitli pred problémom, ako zabezpečiť vyučovanie tohto predmetu aprobovaným učiteľom. Vďaka národnému projektu, ktorý vypracoval Štátny pedagogický ústav, sa predpokladá zabezpečiť dostatok kvalifikovaných učiteľov cudzích jazykov na 1. stupni základnej školy.

V spolupráci s 15 slovenskými univerzitami a vysokými školami sa od 16. marca

2009 začala postupne vzdelávať prvá skupina 3418 učiteľov s jazykovými zručnosťami na úrovni A0 a A1. Počas štyroch rokov štúdiá by mali frekvenciou dosiahnuť jazykovú úroveň B2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky.

Vzdelávanie koordinované SPU v Nitre realizuje 17 lektorov vo vzdelávacích centrách Nitrianskeho, Trenčianskeho a Banskobystrického kraja. Zahŕňa 220 frekvenciantov (33 so zameraním na nemecký a 187 na anglický jazyk). Koordinátorkou za Slovenskú poľnohospodársku univerzitu v Nitre je PaedDr. Lubomíra Moravcová, PhD., ekonomické zručnosti vybavuje Ing. Georgetta Paľšová a administrátorkou je autorka článku.

Prajeme lektorom Katedry odborného jazykového vzdelávania FEM pri riešení národného projektu veľa úspechov a trpezlivosti!

Ing. EVA HEČKOVÁ,
administrátorka projektu
za SPU v Nitre

Európska únia
Európsky fond regionálneho rozvoja
Kód ITMS: 26110130001

ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV
NATIONAL INSTITUTE FOR EDUCATION

Operatívny program
VYSKUM A VÝVOJ

Operatívny program
VYSKUM A VÝVOJ

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/
Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov ES

Osteoporóza môže byť niekedy aj bez príznakov

Katedra výživy ľudí (KVL) FAPZ v spolupráci so Špecializovanou nemocnicou sv. Svorada Zobor-Nitra, n.o., a Slovenskou úniou proti osteoporóze zorganizovali 11. februára 2010 v Kongresovom centre SPU vedeckú konferenciu s medzinárodnou účasťou XXVII. Zoborský deň a VIII. Západoslovenský deň o osteoporóze. Jej cieľom bolo poukázať na význam správnej výživy a životného štýlu v prevencii civilizovaných chorôb u mladých ľudí, v prevencii a liečbe osteoporózy v strednom a vyššom veku, ako aj informovať o nových prístupoch v diagnostike a liečbe tohto závažného ochorenia.

Prof. Ing. Daniel Bíro, PhD., dekan FAPZ, v úvode podujatia oboznámil účastníkov s činnosťou KVL. Zdôraznil, že v rámci vedeckovýskumnej činnosti sa podieľa na riešení epidemiologickej výskumu stravovacích zvyklostí jednotlivých regiónov Slovenska, monitoringu rizikových faktorov a hodnotení nutričného stavu v jednotlivých populačných skupinách. Taktiež sa orientuje na štúdium významu prírodných látok s antioxidantným účinkom v rastlinných zdrojoch a ich vplyvu na zdravotný stav človeka. V rámci spolupráce so ŠN sv. Svorada Zobor - Nitra sa zameriava aj na problematiku osteoporózy, jej prevenciu správnu výživou a životným štýlom.

Prvá časť konferencie bola zameraná edukatívne, vzdelávacia časť programu bola vyhradená hlavne vedúcim školských jedální a študentom stredných škôl.

Odbornú časť otvoril MUDr. Peter Chlebo, PhD., vedúci KVL, s prednáškou Osteoporóza a jej rizikové faktory. „Pod osteoporózu rozumieme úbytok kostnej hmoty, štruktúry a funkcie, ktorý vedie k bolestivej mechanickej instabilite kostry s nebezpečenstvom zlomenín. Spôsobuje ju viacero faktorov ako genetické predispozície, nedostatočná telesná aktivita, slabé kosti (tzv. konštitučný faktor), nedostatočné zásobenie kalcium a vitamínom D, drastické diéty na chudnutie, zvýšený príjem sodíka, sacharidov, alkoholu a kofeínu, ale aj rasa - biela má najväčší sklon k vzniku osteopo-

rózy,“ povedal P. Chlebo. Osteoporóza je aj vážny socioekonomický problém, a to hlavne preto, že jej prevalencia neustále stúpa. „V ekonomicky rozvinutých krajinách trpí na túto chorobu 7 až 10 % populácie. Vo veku nad 50 rokov je postihnutá najmenej tretina populácie žien a u žien nad 70 rokov až jej polovica. Každý piaty pacient, ktorý utrpí v dôsledku osteoporózy zlomeninu, zomiera.“

Ako predísť tomuto „tichému zlodejovi kostí“? „Dôležitý je pravidelný telesný pohyb, príjem potravín s vysokým obsahom vápnika, vitamínu D a K2 a slinenie. Významný efekt má pomer zastúpenia príjmu esenciálnych kyselín. Nevyhnutnosťou sa zdá upraviť pomer príjmu nenasýtených mastných kyselín omega3/ omega6 v prospech omega3 mastných kyselín, a to zo súčasných 1:16 na aspoň 1:4 až 6. Mlieko obsahuje 3 - 5 % tuku, ktorý je zložený z približne 140 rozličných mastných kyselín. Mnohé z nich sú esenciálneho charakteru, to znamená, že ľudský organizmus si ich nedokáže syntetizovať. Preto je nevyhnutné prijímať tieto kyseliny z potravín,“ zdôraznil MUDr. Chlebo.

Súčasťou konferencie bola aj sprievodná výstava prístrojovej techniky, produktov farmaceutických firiem a iných zdravotníckych pomôcok v priestore štádu ŠD A. Bernoláka. Z podujatia bude vydaný zborník recenzovaných prác na CD.

RENÁTA CHOSRAVIOVÁ

V Poľsku sa zišli študenti z poľnohospodárskych univerzít

V krásnom prostredí poľských Tatier, v mestečku Zakopané, sa v dňoch 16. - 18. februára 2010 konala medzinárodná konferencia študentov a doktorandov poľnohospodárskych škôl. Fakulta agrobiológia a potravinových zdrojov umožnila aktívnu účasť na podujatí trom doktorandom z Katedry špeciálnej zootekniky.

Doktorandi z KŠZ (zľava) - Ing. Ludmila Gajdošová, Ing. Ivan Imrich a Ing. Lenka Martonková na konferencii v Zakopanom.

Foto: archív autora

Cieľom sympózia bola prezentácia študentských prác zo všetkých oblastí živočíšnej výroby, so zameraním na chov ošipáných. Hodnotiace komisie posudzovali kvalitu prednesených referátov a vystavených posterov. O úspešnej reprezentácii našej univerzity svedčia dve tretie miesta, ktoré študenti KŠZ získali v oboch sekciách.

Organizátori podujatia pripravili pre účastníkov bohatý sprievodný program, ktorý odštartovala úvítacia recepcia. Obzvlášť pútavá bola večerná prechádzka na saniach s kónským záprahom, po ktorej nasledovala zábava v goralskom štýle. Na záver zorganizovali poľskí hostitelia prehliadku Zakopaného a poznávací výlet po okolitých dedinkách.

Podujatie považujeme za úspešné. Obohatilo nás o množstvo zaujímavých teoretických poznatkov, ale prinieslo aj nové medzinárodné kontakty, ktoré sme počas troch dní nadviazali.

Ing. IVAN IMRICH

V ZRKADLE...

Meno: Dagmar Švelková

Pracovná pozícia:
redaktorka TASR

Miesto narodenia:
Smolenice

Vek: 45

Čím ste chceli byť ako dieťa?

- Dospelou.

S kým by ste sa chceli stretnúť a porozprávať?

- No, niekedy aj so svojím manželom a s dcérami. ☺

Z čoho ste mali v poslednej dobe najväčšiu radosť?

- Z dovolenky.

Čo by ste zmenili, keby ste mohli?

- Nič by som nemenila. Všetko má svoj vývoj a k nemu patria aj negatíva.

Čo rada čitate (počúvate)?

- Mám rada ironickú Nicole de Buron, no čítam všetko možné. Momentálne mám rozčítaného Stiga Larssona. Počúvam najmä Sade, R.E.M., U2, Red Hot Chili Peppers, Annie Lennox. Zo slovenských sa mi veľmi páči jedno staršie CD, ktoré naspievala Szidi Tobias.

Ako si dobijate energiu?

- Niekedy stačí aj pyžamový deň. Úplne najlepšie však je zavrieť sa doma, vypnúť mobil a ľutovať sa, ľutovať a ľutovať. Za nejaký čas si začnem liezť na nervy, potom si začnem byť smiešna sama sebe. V poslednom štádiu sa už môžu predom mnou zasmiať aj dcéry s manželom, ktorí ma dovtedy potichu obchádzali a smiali sa zo mňa, len keď som ich nevidela a nepočula. A to už je dobre, energia je dobitá a ja môžem normálne fungovať. Lahšie stavy sa vyliečia za víkend, ťažšie trvajú tri či štyri dni. ☺

Máte zlozvyk, ktorého sa neviete zbaviť?

- So všetkými svojimi zlozvykmi som sa už skamarátila, žije si mi s nimi dobre, tak prečo by som sa ich zbavovala? ☺

Aké máte koničky?

- Lyžovanie, turistika, kolieskové aj normálne korčule, stolný tenis, cestovanie, knihy, hudba a permanentné sťahovanie nábytku.

Máte nejaký obľúbený citát?

- Odpustiť a zabudnúť znamená vyhodiť oknom ťažko získané skúsenosti.

Humor je korením života – máte nejaký obľúbený vtíp?

- Mám rada čierny humor, takže tie moje najobľúbenejšie nie sú publikovateľné.

- Nad obecným cintorínom spadlo malé športové lietadlo. Záchranárom sa už podarilo vytriahnuť 350 obetí.

-rch-

Anjel odštartoval jeho kariéru

S tvorbou nitrianskeho karikatúristu MARCELA KRÍŠTOFOVIČA sa čitatelia môžu oboznámiť v rôznych periodikách, medzi nimi aj v Poľnohospodári. Jeho humor sa spája s prívlastkom „nočný“, pretože pri jeho prácach sa človek smieje tak potichu. Svoje kresby označuje autorskou skratkou MK a do života ich uvádza zväčša bez slov.

Nadanie pre umenie sa vraj dedí. Ako je to u vás? Zdedili ste po niekom výtvarný talent?

- Po rodičoch asi nie, hoci mama bola zručná, výtvarala rôzne ornamenty. Teší ma však, že v mojich „umeleckých šlapajoch“ kráča syn Marcel, študent pantomímy v Brne, aj dcéra Dáša, výtvarníčka, absolventka kremnickej ŠUP-ky, v súčasnosti študentka filozofie na UK v Bratislave.

Spomínate si na svoje začiatky?

- Prvý obrázok, ktorý si pamätám, som namaľoval ako sedemročný. Zmysel bol v tom, že anjel sediaci na oblaku použil svätožiari ako volant. Takže ku kreslenému humoru som inklinoval už od malička, je to môj koniček.

Čo kreslíte najradšej, aké témy sú vám najbližšie?

- Nemám vyhranenú tému. Kreslil som už takmer všetky – politiku, históriu, súčasnosť, rád mám poľnohospodárstvo, záhradu a rodinu. Bežný život je najlepším zdrojom inšpirácie.

Môžete nejakú svoju prácu popísať? Sadnete si za biely papier s nápadom, alebo čakáte, keď nejaký príde?

- Oba spôsoby, ktoré ste uviedli, fungujú. Aj keď častejšie si sadnem za papier s tým, že potrebujem niečo vymyslieť a obrázok poslať na uverejnenie. Inak by som nič nezarobil. A tiež sa zapájam do súťaží, kde sú už presne určité témy, napríklad Usmejme sa na svet, Peniaze - euro, Architektúra, O láske, Pivo, Mobil náš každodenný atď.

Akým štýlom kreslíte? Ceruzka a guma? Alebo hneď tuš a farby?

- Obrázok si vždy najskôr predkreslím, až potom vymaľujem akvarelovými farbami. Takže najskôr ceruzka a guma...

Stane sa vám, že pôvodná predstava nevyjde, nie ste spokojný s výsledkom. Pokrčíte papier a začnete odznovu?

- Lyžovanie, turistika, kolieskové aj normálne korčule, stolný tenis, cestovanie, knihy, hudba a permanentné sťahovanie nábytku.

Máte nejaký obľúbený citát?

- Odpustiť a zabudnúť znamená vyhodiť oknom ťažko získané skúsenosti.

Humor je korením života – máte nejaký obľúbený vtíp?

- Mám rada čierny humor, takže tie moje najobľúbenejšie nie sú publikovateľné.

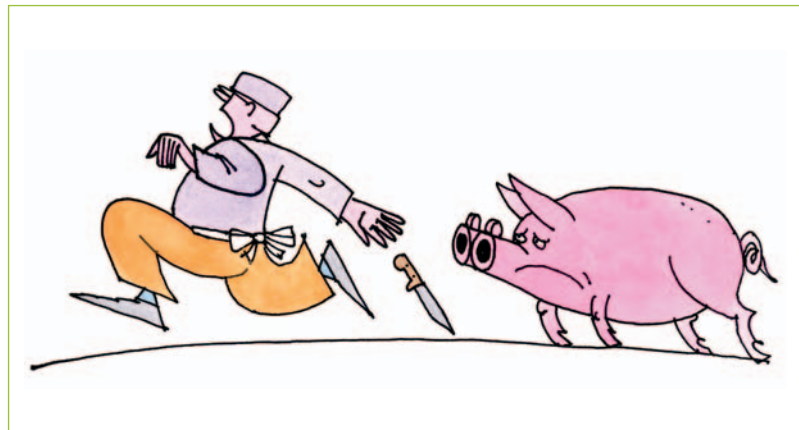
- Nad obecným cintorínom spadlo malé športové lietadlo. Záchranárom sa už podarilo vytriahnuť 350 obetí.

-rch-

vymaľovať ich, vyše dňa. Občas k nim píšem aj slová, čo si tiež vyžaduje čas. Slovné vtípy však nemám rád z viacerých dôvodov - zo slovenčiny som nebol

Marcel Krištofovič sa narodil 27. 3. 1959 v Nitre. Študoval chémiu a pôsobil ako prevádzkový chemik v Dusle Šafa. Kresbe karikatúr sa venuje od detstva. Získal viacero významných domácich i zahraničných ocenení na súťažných prehliadkach kresleného humoru v Brezne, Prešove, Novom Meste nad Váhom, Nitre, Piešťanoch, Hlohovci, v Nových Zámkoch. So svojím humorom bez hraníc bodoval aj v zahraničí, v Česku, Poľsku, Taliansku, Kórei či v Turecku. Okrem kreslenia karikatúr sa venuje drevorezbe, tvorbe krížoviek a malých literárnych útvarov. Najradšej číta literatúru faktu a beletriu. Žije a tvorí v Horných Kráškach.

- Priznám sa, nie som na seba až taký tvrdý. Zbytočne sa netrápim. Do časopisu zvyčajne naraz posielam päť obrázkov, a aj tak si vždy vyberú len jeden. Česť výnimkám! Do Poľnohospodára sa doteraz dostali všetky moje práce. Mám z toho radosť, lebo predovšetkým chcem nimi potešiť čitateľa.

Koľko času zaberie vytvorenie karikatúry?

- To závisí od zložitosti obrázka. Päť čiernobielych kresieb mi trvá tri hodiny,

dobrá žiak a ako „preučovaný“ ľavák kreslím ľavou, píšem oboma a občas som z toho unavený. Navyše, keďže kreslený humor uverejňujem aj v zahraničí, nepotrebuje slová, lebo každá „slovná hračka“ sa nedá preložiť.

Nepomohlo by, keby vám občas niekto poskytol dobrý nápad?

- Vyskúšal som to. Mój kamarát má veľa nápadov, ale nevie kresliť. Problém je v tom, že moja kresba nemusí vždy zodpovedať jeho predstave. A naopak,

„Erasmáci“ v medzinárodnej kuchyni

Začal sa nový semester a s ním nám cez program Erasmus pribudli aj noví zahraniční študenti. Keďže sú našimi hosťami a o tých sa treba pekať starat', naša organizácia ESN (Erasmus Student Network) im pripravila privítanie - International Dinner. Pozvanie naň prijala aj koordinátorka pre zahraničné vzťahy, Ing. Gabriela Slivinská.

Zástupcovia každej krajiny pripravili stôl s tamojšími pochútkami a špecialitami. Zahanbíť sa nedali ani zahraniční študenti z UKF, ktorí sa pridali tiež a prichystali výborné pohostenie. Stoly sa zaplnili rôznymi zaujímavými jedlami a každý sa snažil vcítiť do atmosféry danej krajiny. Jedlo rozvoniavalo a z dobrôt na stoloch pomaly začalo ubúdať. Výber bol široký, takže si každý mohol nájsť niečo, čo ulahodilo jeho chuti. Na stoloch sa objavilo jedlo zo Španielska, Poľska, Talianska, Turecka, Írska, Maďarska, Lotyšska a nechýbal ani český a slovenský stôl. Samozrejme, pripravili sme aj naše tradičné bryndzové halušky, ktoré boli výborné, no predsa len je to špecifické jedlo a nie všetkým cudzincom chutilo. Potvrdilo sa teda pravidlo - sto ľudí, sto chutí. Na začiatok sme si pripili tradičnou slovenskou hruškovnicou a rovnako sme mali možnosť ochutnať aj výborné tokajské víno, ktoré nám ponúkol

Kolko ľudí, toľko chutí...

Foto: MARIANNA GEFFERTOVÁ

mne sa nemusí páčiť, čo on vymyslí. Takže najradšej si vymýšľam témy sám.

Archivujete svoje kreslené vtípy? Zachovalo sa vám niekoľko z nich?

- Nie. Na uverejnenie posielam originál a obrázky späť nevracajú.

Kde uverejňujete svoj kreslený humor?

- V rôznych periodikách ako Šibal, Fík, Víkend s krížovkou, Krimi krížovky, Naše poľovníctvo, Život, Literárny týždenník, Kocúrko, Farmár, a samozrejme, v Poľnohospodári. Prvú kresbu som publikoval v roku 1981. V minulosti som posielal svoje výtvary najmä do humoristického časopisu Roháč a vystavoval aj na rôznych domácich a medzinárodných súťažiach a výstavách.

A čo dnes?

- Dnes je účasť na výstavách finančne náročná a často nepokrýva autorove náklady. Ďalší dôvod je objektivita hodnotenia. Podľa mňa sú často oveľa krajšie tie obrázky, ktoré sa len umiestnia, ale nič nevyhrávajú...

Čo by podľa vás mal mať dobrý karikatúrista?

- V prvom rade zmysel pre humor. Hoci na prvý pohľad to tak nemusí vyzerať, veď sa pozrite na mňal Jeden môj známy mi povedal, že som najsmutnejší karikatúrista, akého pozná. (Smiech.)

Dostali ste niekedy aj nejakú nahnevanú reakciu?

- Áno, pred 20 rokmi. V Prešove bola súťaž kresleného humoru o pivo. Do finále som sa dostal s kresbou, na ktorej farár dvíha čašu piva miesto vína. Keď vtíp uverejnili na celú stranu v časopise Boomerang, z cirkevnej obce v Prešove mi napísali, že ma zažalujú za urážku cirkvi. Nechcel som sa dotknúť kresťanov. Sám som v tejto viere vychovaný, ako chlapec som dokonca miništroval. Odpísal som im, že každý autor môže kresliť čo chce, ale za uverejnenie zodpovedá redakcia. Našťastie, viac mi ne napísali.

Aké sú podľa vás ako karikatúristu typické znaky konzumného Slováka?

- Vidím ho podľa potreby - usadeného pred TV, s fľašou piva a podobne. Typickejšia je žena, hovorím jej „nahnevaná“. Moja manželka sa na obrázky „so zlou ženou“ viackrát urazila. Tak som jej vysvetľoval - ty si čierna, a tá je blondína. Ale trafená hus zagágala... (Smiech.)

A čo by ste odkázali tým, ktorí si myslia, že karikatúra môže byť pre autora obživou?

- Treba skúšať, aj keď si myslím, že také niečo sa podarí len jedincom. Ja k nim nepatrím. RENÁTA CHOSRAVIOVÁ

NA PRESTÁVKU

Prečo je marec mesiacom knihy?

„Knižkový“ prívlastok dostal v roku 1955, keď bola v bývalom Československu po prvýkrát vyhlásená rovnomená masová akcia. V snahe zlepšiť propagáciu knižného trhu a zvýšiť záujem o literatúru, ju iniciovalo vtedajšie ministerstvo kultúry po dohode so Zväzom československých spisovateľov, nakladateľstvom, knižným obchodom a ďalšími organizáciami. Názorom, prečo vybrali práve prvý jarný mesiac,

OTÁZKY a ODPOVEDE

je dnes viacero. Jedni sú presvedčení, že na počesť významnej postavy slovenskej histórie, širiteľa knižnej kultúry, Mateja Hrebendu Hačavského, ktorý sa v marci narodil aj zomrel, podľa iných sa tento termín neviaže k nijakému výročiu a marec bol vybraný viac-menej náhodne. A niektorí zlomyseľníci tvrdia, že hlavným dôvodom vzniku novej tradície bolo vyprázdnenie knižných skladov ležiacych, ktoré sa neminuli pred Vianocami...

Kto bol Matej Hrebenda?

Matej Hrebenda Hačavský (10. 3. 1796 - 16. 3. 1880), rodák z Pily pri Tisovci, legendárny rozširovateľ slovenských a českých kníh, ľudový básnik, národný buditeľ a zberateľ národných piesní a rozprávok. Zaslúžil sa o rozvíjanie slovenského národného povedomia a života v období národného obrodovania. Miloval knihy a tie sa stali jeho osudom. Hoci mal od detstva slabý zrak a napokon celkom oslepol, do konca života ich predával, rozdával a zbieral. Predaj kníh, ktoré mu zverovali vydavateľia, spájal s poučaním, šíril kultúru a osvetu. Prechodil nielen celé Slovensko a Uhorsko, ale bol aj v Prahe a Viedni. Staré knihy, ktoré zachránil pred zničením, posielal do škôl a spolkových inštitúcií, alebo ich nosil popredným vzdelancom. Rozširovaním obľúbených kalendárov medzi slovenským ľudom prispel k tomu, že aj chudobní a nevzdelaní ľudia poznávali knižnú kultúru a získavali prehľad o verejnom dianí. Svoju súkromnú zbierku kníh daroval Matici slovenskej a prvému slovenskému Gymnaziu v Revúcej. -r-

SLOVNÍČEK

čitateľského minima I.

ANOTÁCIA - krátka charakteristika knihy na knižnej záložke, ktorou sa nakladateľstvo snaží presvedčiť čitateľa, že práve tento titul nemôže chýbať v jeho knižnici.

BIBLIOFIL (z gréckeho biblos - kniha a filein - obľubovať) - milovník a zberateľ vzácných a výnimočných kníh.

BIBLIOGRAFIA alebo zoznam prameňov, z ktorých sa pri zostavovaní knihy čerpal, sa nachádza na konci knihy. Je to vlastne akési podakovanie autora jeho predchodcom za prácu, ktorú vykonali namiesto neho...

Kresba: MARCEL KRÍŠTOFOVIČ

EX LIBRIS (z lat. ex - z a liber - kniha) - označenie vlastníka knihy na štítiku nalepenom na vnútornej strane obálky, zvyčajne v zaujímavavej grafickej podobe.

FAKSIMILE - verná napodobnenina rukopisu, obrazu alebo tlače. Nemýliť si s falzifikátmi, pri ktorých sa používa rovnaká technika, avšak nezákonným spôsobom...

INICIÁLY (z lat. initium - začiatok) - kreslené či zdobené písmená, uvádzajúce text na stránke, alebo začiatok kapitoly.

MARGINÁLIE (z lat. margo - okraj) - poznámky vedľa textu vysvetľujúce prípadne nejasnosti. Pracovníci knižnic sa však, žiaľ, stretávajú aj s iným druhom „marginálií“, vpísanými ceruzkou, perom či dokonca fixkou, ktorými čitatelia komentujú úroveň predstúdaného diela.

(Kniha - priateľ človeka, človek - priateľ knihy, 1989)

SÚŤAŽ

V predchádzajúcom čísle sme sa vás pýtali na názov nového sci-fi filmu Jamesa Camerona, ktorý je z hľadiska technickej úrovne označovaný za prelomové dielo svetovej kinematografie. Správna odpoveď: Avatar. Knižnú cenu a darčekové predmety získava Renáta Dvončová z FAPZ. -r-

Ďakujeme!

Slovenský Červený kríž v spolupráci s Národnou transfúznou službou SR a hematologicko-transfúznymi oddeleniami nemocníc vyhlásil v období od 8. do 26. februára 2010 Valentínsku kvapku krvi 2010. Cieľom kampane pod heslom Spolu zachránime bolo osloviť darcov krvi z radov mladých ľudí, teda aj študentov našej univerzity.

Odber krvi, ktorý sa uskutočnil 17. 2. 2010 v Študentskom domove Antona Bernoláka, zorganizoval miestny spolok Mládeže SČK pri SPU spolu

Valentínska kvapka krvi oslovila predovšetkým mladých ľudí.

Foto: LUBOŠ ŠALÁT

s HTO nitrianskej nemocnice. Zúčastnilo sa na ňom 74 darcov z radov študentov, pedagógov, zamestnancov internátu, kuchyne atď. Každý dostal po odbere odznak v podobe kvapky krvi. Najbližší plánovaný odber na SPU pripravujeme počas jarných študentských dní. Tešíme sa na všetkých, ktorí chcú darovať kúsok seba na pomoc iným.

MSČK pri SPU

Viac informácií na www.uniag.sk/msck

SPEKTRUM

OZNAMUJEME

Predsa VR Fakulty biotechnológie a potravinárstva SPU oznamuje, že

* 17. 3. 2010 o 9.00 h v posluchárni Z-01 prednesie **RNDr. Leona Buňková, PhD.**, verejnú habilitačnú prednášku na tému Bakterie mliečného kvašená a jejich význam v biotechnológiách a o 11.00 h bude v zasedačke Dekanátu FBP (ŠD A. Bernoláka, prázemie) obhajovať habilitačnú prácu na tému Výskyt toxikologicky a ekologicky významných skupín mikroskopických húb v životnom prostredí človeka.

RADI UVEREJŇUJEME

Ing. Pavol Schwarcz, PhD., prodekan FEŠRR, predniesol a úspešne obhájil 24. februára 2010 habilitačnú prednášku v anglickom jazyku pod názvom Implementácia štrukturálnych fondov EÚ v podmienkach SR v programovom období 2004-2006 (Implementation of EU Structural Policy in Slovak Republic in the Programming Period 2004-2006) na Fakulte ekonomiky a spoločenských vied Univerzity Sv. Štefana v Gödöllő. Srdečne blahoželáme!

Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja

PRÁCA

Slovenský výrobca regeneračných zariadení Morská klíma hľadá na brigádu komunikačných a spoľahlivých študentov VŠ z týchto miest: TT, BL, PN, ZV, BB, TN, ZA, MT, RK, PP, PO, KS, MI, LC, GA, PO. Kontakt: 0949 662 432. (16/2010)

AKCIOVÝ KUPÓN

na viazanie diplomových a bakalárskych prác. Zľava 1€ z každej Vašej práce.

DIPLOMOVÉ A BAKALÁRSKE PRÁCE viazanie a tlač

www.garmondnitra.sk
ul. Fraňa Mojtu 10, Nitra - vo dvore medzi kostolom a HamíPapi

PRÁVE VYŠLI...

SKRIPTÁ

J. Frančák: Pozberové technológie a kvalita produktov. Prvé vydanie, náklad 150 ks, cena 4,50 €.

J. Golian – L. Zeleňáková: Ochorenia z potravín. Prvé vydanie, náklad 200 ks, cena 4,30 €.

P. Eliáš: Biotické invázie a manažment invázií druhov. Prvé vydanie, náklad 200 ks, cena 5,40 €.

K. Hrubíková a kol.: Explantátové kultúry rastlín. Prvé vydanie, náklad 70 ks, cena 9,50 €.

A. Andrejová – J. Kóňa: Návod na cvičenia zo zeleninárstva. Prvé prepracované vydanie, náklad 120 ks, cena 3,60 €.

L. Lahučký – T. Tóth: Laboratórne cvičenia z aplikovanej chémie. Štvrté upravené vydanie, náklad 400 ks, cena 2,40 €.

J. Tomáš a kol.: Laboratórne postupy z organickej chémie. Prvé vydanie, náklad 300 ks, cena 2,10 €.

L. Bezák a kol.: Základy práva. Druhé upravené a prepracované vydanie, náklad 300 ks, cena 3,10 €.

M. Demo a kol.: Projektovanie trvalo udržateľných poľnohospodárskych systémov v krajine - (Návod na cvičenia). Druhé nezmenené vydanie, náklad 250 ks, cena 2,60 €.

VYSOKOŠKOLSKÁ UČEBNICA

E. Horská a kolektív: Európsky spotrebiteľ. Prvé vydanie, náklad 300 ks, cena 8,20 €.

J. Jedlička: Zdravý životný štýl. Prvé vydanie, náklad 400 ks, cena 9,50 €.

UČEBNÉ POMÔCKY NA PRIJÍMACIE SKÚŠKY

R. Gregaňová a kol.: Požiadavky na prijímacie skúšky z matematiky. Prvé vydanie, náklad 300 ks, cena 7 €.

Kolektív: Požiadavky na prijímacie skúšky z cudzích jazykov – anglický jazyk. Piate prepracované vydanie, náklad 300 ks, cena 7 €.

P. Bielik a kol.: Požiadavky na prijímacie skúšky z ekonomiky. Prvé vydanie, náklad 400 ks, cena 7 €.

S PIETOU

Katedra telesnej výchovy a športu FZKI so zármutkom oznamuje, že v uplynulých dňoch nás po dlhšej a ťažkej chorobe navždy opustil bývalý kolega

Mgr. FRANTIŠEK SKYVA.

Zanietený a erudovaný futbalový odborník zanechal hlbokú stopu nielen na KTVŠ, ale aj na celom „futbalovom“ Slovensku. Svoje najväčšie hráčske úspechy dosiahol v Bratislave a na trénerský Olymp vystúpil práve v Nitre.

Smútiaca rodina a športová verejnosť ho na poslednej ceste odpovedala tesne pred jeho 81. narodeninami, ktorých by sa bol dožil 19. februára 2010.

Cesť jeho pamiatke!

doc. Ing. ANTON ZAUJEC, CSc.

Na poslednej ceste sme ho odpovedali 18. 2. 2010 na Mestskom cintoríne v Nitre.

Anton Zaujec sa narodil 24. 1. 1949 v Šamoríne. Bol absolventom odboru organická chémia na ČHTF SVŠT v Bratislave. V roku 1974 nastúpil na Katedru agrochémie a pôdoznallectva AV VŠP ako interný vedecký aspirant a po ukončení aspirantúry tu zostal pôsobiť ako odborný asistent. Od roku 1986 pracoval na Katedre pedológie a geológie, kde v období rokov 1996 - 2003 zastával funkciu vedeckého pracovníka. V roku 1994 sa habilitoval za docenta v odbore všeobecnej rastlinná výroba. V marci 2009 predniesol inauguračnú prednášku, no zdravotný stav mu už neumožnil prevziať titul profesora.

Profesionálne sa venoval najmä štúdiu kvality pôdneho fondu Slovenska, chemických vlastností pôd, problematike kontaminácie a hygieny pôd a v oblasti chémie predošľetým pôdnej organickej hmoty.

Jeho odchodom strácame dobrého kolegu, priateľa, učiteľa. Bude nám veľmi chýbať...

Cesť jeho pamiatke!

prof. Ing. JUZEF PITEĽ, CSc.

Posledná rozlúčka so zosnulým bola 20. 2. 2010 v Zlatých Moravciach.

Jozef Pitel sa narodil 5. 12. 1925 v Jedlových Kostolnoch. V roku 1951 úspešne ukončil štúdium práva na Slovenskej univerzite v Bratislave a v rokoch 1955-1960 absolvoval externé štúdium na VŠE v Bratislave. Pôsobil ako právnik na riaditeľstve Nováčkových uhoľných baní a neskôr ako stredoškolský profesor na SEŠ a SOŠ v Prievidzi. V roku 1967 nastúpil na novovytvorenú Katedru vedeckého programovania PEF VŠP v Nitre (terajšia Katedra štatistiky a operačného výskumu), kde pracoval až do svojho odchodu do dôchodku. V roku 1974 získal hodnosť kandidáta vied, v roku 1978 sa habilitoval za docenta a v roku 1991 bol vymenovaný za profesora.

Profesor Pitel bol uznávaným odborníkom v oblasti využitia ekonomicko-matematických metód a modelovania v poľnohospodárstve. K jeho priekopníckym počinom patria výskumné projekty štátneho ekonomického výskumu v tejto oblasti, ktoré viedol. Publikoval desiatky článkov v odborných a vedeckých periodikách, bol autorom a spoluautorom viacerých učebných textov, učebníc a monografií.

Profesor Jozef Pitel bol na fakulte uznáva-

ný ako prirodzená morálna autorita. Napriek tomu, že nebol členom strany, v rokoch 1982 - 1985 pôsobil vo funkcii vedúceho katedry. V roku 1989 sa stal prvým predsedom demokraticky zvoleného Akademického senátu FEM. Bol nositeľom viacerých fakultných, univerzitných a rezortných ocenení a vyznamenaní. Odišiel vzácnym človekom, čestným, múdrou a skromným, ktorý na katedre, fakulte i univerzite zanechal nezmazateľnú stopu. V našich myšliach a spomienkach bude žiť ďalej.

Cesť jeho pamiatke!

Fakulta ekonomiky a manažmentu SPU s hlbokým zármutkom oznamuje, že 15. februára 2010 nás vo veku 74 rokov navždy opustil bývalý dlhoročný spolupracovník a učiteľ na Katedre manažmentu a marketingu

doc. Ing. JÁN TÖRÖK, PhD.

Na poslednej ceste sme ho odpovedali 18. 2. 2010 na Cintoríne sv. Cyrila a Metoda v Nitre.

Ján Török sa narodil 2. 12. 1935 v Chrasťciach v okrese Veľký Krtíš v roľníckej rodine. Po úspešnom absolvovaní štúdia na VŠP v Nitre pracoval ako agrónom na ŠM v Mikuláši a Palárikove. Od r. 1975 pôsobil na vtedajšej Prevádzkovo-ekonomickú fakultu VŠP, najskôr ako odborný asistent a neskôr ako docent pre študijnú špecializáciu podnikový manažment v študijnom odbore Riadenie v poľnohospodárstve. Výrazne prispel k odbornému a vedeckému rastu študentov všetkých fakúlt. Úspešne sa podieľal na tvorbe študijnej literatúry, významná je tiež jeho publikačná a vedeckovýskumná činnosť, ako aj spolupráca s praxou. Ani po odchode do dôchodku v r. 2002 nestrácal kontakt so svojou katedrou. Okrem pravidelných návštev sa zúčastňoval na štátnych záverečných skúškach ako člen komisie, resp. oponent diplomových prác.

Cesť jeho pamiatke!

Podarilo sa vám zachytiť nejakú veselú či kurióznú situáciu? Poďte sa o svoje fotoúlovky s čitateľmi Poľnohospodára a pošlite ich spolu s vtipným textom na našu mailovú adresu: redakcia@polnohospodar.sk Autorov najlepších snímok odmeníme.

Strom vil...

Foto: MILAN PIECKA

ODBORY INFORMUJÚ...

✓ Prvé kolo kolektívneho vyjednávania medzi predstaviteľmi zamestnávateľa a zástupcami odborov sa uskutočnilo 3. 2. 2010. Boli dohodnuté pracovné, právne a sociálne podmienky pre zamestnancov vyplývajúce z kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa.

✓ Na mimoriadnom zasadnutí Výboru univerzitnej organizácie 24. 2. boli prerokované a doplnené ďalšie časti KZ. Dňa 3. 3. sa uskutočnilo zasadnutie Výboru UO, zamerané na doplnenie zásad využívania finančných zdrojov UO OZ PŠaV pri SPU v Nitre a na vyhodnotenie plnenia KZ na univerzite. Súčasne prebehlo druhé kolo vyjednávania, na ktorom boli prerokované zásady tvorby a použitia sociálneho fondu na SPU. Tretie kolo (prípadne ďalšie) sa uskutoční v marci v prítomnosti rektora SPU, predsedu UO, kvestorky, dekanov fakúlt a členov Výboru UO, aby KZ na roky 2010 - 2012 platila od 1. apríla 2010.

✓ Konferencie fakultných a dielenských organizácií sa uskutočnia v nasledujúcich termínoch: **FZKI** - 5. 3. o 13.30 h v TD-02, **ŠD** - 9. 3. o 13.00 h v ŠD A. Bernoláka, **SIPK a CIKT** - 12. 3. o 8,00 h v SIPK, **FEM** - 12. 3. o 13.00 h v AS-31, **FAPZ** - 12. 3. o 13.00 h v A-01, **R-SPU** - 12. 3. o 13.30 h v A-03, **FBP** - 12. 3. o 13.30 h v A-02, **TF** - 18. 3. o 13.00 h v zasedačke dekana TF (4. posch.) a **FEŠRR** - 19. 3. o 13.30 h v zasedačke KRR.

✓ **Konferencia UO OZ PŠaV pri SPU v Nitre sa uskutoční 26. marca 2010 o 13.00 h v Kongresovom centre SPU.** Na rokovaní sa zúčastnia delegáti konferencie, predstavitelia OZ PŠaV na Slovensku, členovia vedenia univerzity a fakúlt a zástupcovia odborárov zo slovenských univerzít. Program konferencie je zverejnený na webovej stránke UO.

Ing. MIROSLAV HABÁN, PhD., predseda Výboru UO OZ PŠaV pri SPU v Nitre

VÝBEROVÉ KONANIE

Rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre vyhlasuje v zmysle zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov výberové konanie na obsadenie:

■ **funkčného miesta profesora na Katedre hodnotenia a spracovania živočíšnych produktov FBP pre študijný odbor 6.1.13 Spracovanie poľnohospodárskych produktov.**

Konkrétne podmienky a všeobecné kritériá na obsadzovanie funkčných miest profesorov a docentov sú uvedené na webovej stránke SPU www.uniag.sk a na úradnej výveske SPU.

■ **miesta vysokoškolského učiteľa na Katedre krajinného plánovania a pozemkových úprav FZKI pre zabezpečenie výučby predmetov: základy geografických informačných systémov, geodézia, GIS II.**

Podmienky prijatia:
- VŠ vzdelanie v odbore krajinnárstvo,
- akademický titul PhD. alebo ekvivalent,
- aktívna znalosť jedného svetového jazyka,
- znalosť práce s PC na úrovni Idrisi, ArcView GIS, ArcGIS,
- dobrá pracovná morálka a morálna bezúhonnosť;

■ **miesta vysokoškolského učiteľa - odborného asistenta na Katedre ekológie FEŠRR pre výučbu predmetov: ekologický monitoring, environmentálne funkcie ekosystémov, európsky významné biotopy a Environmental Science v slovenskom a anglickom jazyku.**

Podmienky prijatia:
- VŠ vzdelanie 2. stupňa štúdia prírodovedného alebo poľnohospodárskeho smeru so zameraním na aplikovanú ekológiu,
- akademický titul PhD.,
- aktívna znalosť anglického jazyka - preukázať vysvedčením o štátnej skúške alebo pohovorom,

ZO ŠPORTU

Basketbal

Majstrovský tím **BK SPU Nitra** na domácej palubovke zdolal **B. Bystricu 83:72** (18:23, 26:9, 18:21, 21:19) a podľahol **Interu Bratislava 83:92** (14:27, 21:19, 31:11, 17:35). Výborne sa mu darilo vonku, kde zvíťazil nad **Spíškou N. Vsou 70:86** (17:24, 18:14, 21:26, 14:22) aj **Levicami 72:98** (16:22, 14:20, 19:30, 23:26).
(Viac na www.bknitra.com)

Volejbal

V skupine o 1. - 4. miesto prehrali hráči **VK Ekonom SPU Nitra** s domácim **Humenným 3:0** (20, 20, 15) a v **Púchove** zvíťazili nad **VŠK 2:3** (-25, 23, -23, 14, -9). (Viac na www.nitravolejbal.sk)

Florbal

Pre florbalistky **ŠK Slávia DFA SPU Nitra** vyvrcholila základná časť extraligovej súťaže žien zápasom s **Pruským**, ktorému podľahli **12:8 (3:1, 4:4, 5:3)**. Ten istý súper na ne čaká aj vo štvrtfinále, kde sa hrá na tri víťazné zápasy.

V prvotilgovej súťaži mužov sa našim hráčom príliš nedarilo, podľahli tímu **FBC Trenčín B 4:12** (0:5, 1:3, 3:4) aj **Lido Bratislava 3:8** (1:3, 1:3, 1:2).

Slovenčina, neprehliadnite!

E - KU Inštitút jazykovej a interkultúrnej komunikácie v Nitre so sídlom na Piaristickej ul. 2 oznamuje, že otvára jazykové kurzy slovenčiny pre migrantov z tretích krajín (z „nečlenských“ štátov EÚ). Kurzy sú poskytované zdarma. V súčasnosti sú v ponuke dva termíny: 15. 3. - 26. 3. 2010 (s rozvrhom denne) a 19. 3. - 28. 5. 2010 (s rozvrhom každý piatok). Pre záujemcov o vykonanie skúšky ECL zo slovenčiny pre cudzincov na úrovni A2, B1, B2, C1 je termín uzávierky 18. 3. 2010. Ďalšie informácie nájdete na www.eku.sk.

Kultúrne pestovanie jedlých zemolezov

Zemolez pochádza z juhovýchodnej Ázie a u nás je známy skôr ako dekoratívny ker s voňavými žltými kvetmi a nejedlými tma-vodnými bobuľami horkej chuti. Niektoré druhy, ako zemolez kamčatský a zemolez jedlý, sa však vyznačujú vynikajúcimi chuťovými vlastnosťami a vysokou nutričnou hodnotou.

Agrobiologické aspekty pestovania jedlých zemolezov, obsah nutričných látok a antokyanínov v plodoch predstavuje rovnomernú monografiu, ktorú v uplynulých dňoch vydal vo Vydavateľstve SPU kolektív autorov pod vedením prof. Ing. JANA MATUŠKOVIČA, PhD. S pestovaním zemoleza kamčatského začali na univerzitnej pôde v roku 1994. V súčasnosti na pokusnom poli testujú a skúmajú 27 klonov.

Publikácia sa skladá z piatich kapitol, ktoré sa zaoberajú dynamikou rastu kríkov, úrodnosťou, morfometrickými a morfologickými vlastnosťami plodov, obsahom nutričných látok, optimalizáciou výživy jedlých zemolezov. Samostatnú kapitolu tvorí štúdia obsahu selénu v jedlých zemolezoch, ktorej sa venovala doc. RNDr. Alžbeta Hegedúsová a Ing.

Ondrej Hegedús, PhD., z UKF. „Obsah selénu v plodoch zemolezu je porovnateľný s obsahom v plodoch marhúľ, malín, zeleninovej papriky, t. j. je vyšší ako v mnohých druhoch dovážaného južného ovocia,“ uvádzajú odborníci.

Skúsenosti so založením plantáže jedlých zemolezov v obci Látkovce v okrese Bánovce nad Bebravou prináša plantážnik Ing. Ivan Jurík, PhD.

Cennosť plodov, najmä zemoleza jedlého a zemoleza kamčatského, je vo vysokom obsahu vitamínu C, minerálnych a polyfenolických látok, ktoré ich predurčujú na využitie vo farmaceutickom priemysle. Zrelé plody sú vhodné na priamu konzumáciu, alebo sa spracúvajú na džem, kompót, šťavu, mrazené drene, zákvas a tonizujúce nápoje.

V ľudovom liečiteľstve sa plody využívajú pri liečení chudokrvnosti, znižovaní krvného tlaku, pri liečení srdcovocievnych chorôb, malárie, pri poruchách trávenia, ochoreniach pečene, krvných a žľúčových ťažkostiach. Majú priaznivý účinok na zrak, upevňujú imunitný systém a sú efektívne i v prevencii proti rakovine. Extrakt z kvetov sa používa pri zápaloch močového mechúra. Odvar z listov sa vyznačuje antiseptickými účinkami a využíva sa pri liečení angíny, chorôb očí a hrdla.

RENÁTA CHOSRAVIOVÁ